

Sygn. akt II Cz 267/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Bogumił Goraj spr.

Sędziowie: SO Wojciech Borodziuk

SO Piotr Starosta

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa H. M. i A. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt I C 283/11

postanawia:

1/ zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznać biegłej W. K. wynagrodzenie w wysokości 2.037,00 zł (dwa tysiące trzydzieści siedem), a w pozostałej części wnioski o przyznanie wynagrodzenia oddalić,

2/ oddalić zażalenie w pozostałej części.

Sygn. akt II Cz 267/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2013 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy przyznał biegłej W. K. za sporządzenie opinii pisemnej w sprawie wynagrodzenie w kwocie 3525,80 zł. W uzasadnieniu postanowienie Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 90 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594, z późn. zm.; dalej „kscu”). Sąd wskazał, że opinia biegłej była obszerna, wymagała obliczeń, badania dokumentów, zbierania danych i oględzin nieruchomości. Dlatego jego zdaniem wymagała nakładu pracy wskazanego przez biegłą. Ponadto wskazał, że biegła sporządziła opinię uzupełniającą równie obszerną jak opinia główna. Biegła stawiała się na rozprawie i odpowiadała na pytania stron. Sąd Rejonowy podkreślił, że wysokość wynagrodzenia biegłego określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym. Sąd przytoczył poglądy judykatury dotyczące możliwości obniżenia wynagrodzenia biegłego, a swoje rozstrzygnięcie oparł na art. 288 k.p.c., powyższym rozporządzeniu oraz art. 90 kscu

Na powyższe postanowienie zażalenie wnieśli powodowie. Zażądali zmiany postanowienia poprzez obniżenie wynagrodzenia biegłej do kwoty 940,21 zł. Twierdzili, że wynagrodzenie biegłej zostało zawyżone z dwóch powodów. Po pierwsze opinia nie była w pełni prawidłowa. Po drugie nakład pracy, jaki biegła poświęciła na jej przygotowanie, był znacznie zawyżony. Wskazali, że biegła sporządziła opinię po 4 miesiącach po otrzymaniu z Sądu akt sprawy, a oględziny zostały sporządzone po upływie 3 miesięcy od dnia otrzymania zlecenia przez biegłą sądową. Opinia została sporządzona ze znacznym opóźnieniem wynikającym z przyczyn obiektywnych. Czas pracy biegłej, podany w karcie pracy, był nieadekwatny do złożoności sprawy i czasu faktycznie poświęconego sporządzeniu opinii. Biegła znacząco zawyżyła czas rzekomo poświęcony na przygotowanie opinii, wykazując, iż zajęło jej to 90 godzin, a więc 11,5 dnia, licząc, że jeden dzień pracy wynosi 8 godzin. W dalszej części uzasadnienia zażalenia powodowie odnieśli się do wyszczególnionych na karcie pracy biegłej godzin pracy na poszczególnych etapach sporządzania opinii. Zdaniem skarżących czas pracy powinien zostać obniżony z 90 godzin na 24 godziny.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana podniosła, iż bez względu na rozstrzygnięcie Sądu II instancji przedmiotowego zażalenia brak jest podstaw do obciążenia pozwanej kosztami postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powodów było w części uzasadnione.

Na wstępie Sąd Okręgowy podkreśla, że ustawą z dnia 31 sierpnia 2012 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (dalej „ustawa o zmianie”) w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wprowadzono zmiany w tytule III dziale drugim, który odnosi się do należności biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym. Na mocy art. 9 powyższej ustawy dodano art. 88a, 90a i 90b kscu. Zmieniono między innymi treść art. 90 kscu, na którą w treści swojego uzasadnienia powoływał się Sąd Rejonowy. W myśl art. 90 kscu w obecnym brzmieniu do biegłego i tłumacza powołanych przez sąd stosuje się odpowiednio art. 85. Dotyczy to również sytuacji, gdy sąd nie skorzystał z usług takiego biegłego lub tłumacza.

Zgodnie z art. 85 kscu ust. 1 świadcownikowi przysługuje zwrot kosztów podróży - z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie sądu - w wysokości rzeczywiście poniesionych, racjonalnych i celowych kosztów przejazdu własnym samochodem lub innym odpowiednim środkiem transportu. Ustęp 2 stanowi, iż górną granicę należności, o których mowa w ust. 1, stanowi wysokość kosztów przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Stosownie do ustępu 3 i 4 według tych samych zasad świadcownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu oraz utrzymania w miejscu wykonywania czynności sądowej. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 1 i 3, świadek powinien należycie wykazać.

Z kolei art. 89 kscu ust. 1 i 2 stanowią, iż biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii, a wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku.

W przedmiotowej sprawie nie była sporna stawka godzinowa, ale zaskarżenie dotyczyło ilości godzin, które biegła spędziła na sporządzeniu opinii. Jak wynika z kalkulacji godzinowej pracowała ona nad opinią 90 godzin. Zdaniem skarżących opinia mogła i powinna być sporządzona w ciągu 24 godzin pracy.

Biegła sporządziła opinię pisemną, która znajduje się na kartach 138-177. Uzupełniająca opinia pisemna znajduje się na kartach 217-230.

Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego z dziedziny wyceny nieruchomości na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2011 roku (k.108). Na biegłego wyznaczono T. K.. Zarządzeniem z dnia 9 sierpnia 2011 roku (k.116) wyznaczono na biegłą E. W.. Wniosła ona o zwolnienie z tego obowiązku (k.122). Akta doręczono biegłej W. K. w dniu 5 grudnia 2012 roku (k.126). W piśmie, które dotarło do Sądu 2 marca 2012 roku (k. 127) biegła wskazała, że ma wątpliwości

co do zakresu wyceny praw dotyczących nieruchomości położonej w O. KW (...). Wniosła o ponowne określenie zakresu wyceny oraz okresu, za który wynagrodzenie miało być określone. Zarządzeniem doręczonym biegłej w dniu 27 kwietnia 2012 roku sprecyzowane zakres opinii. Opinia wpłynęła do Sądu 17 sierpnia 2012 roku. W dniu 22 sierpnia 2012 roku akta zwrócono biegłej w celu wydania opinii uzupełniającej (k.196). Opinia uzupełniająca wpłynęła do Sądu w dniu 19 października 2012 roku.

Biegła nie sporządziła opinii niezwłocznie, nie można jednak uznać, że ze sporządzeniem opinii nadmiernie zwlekała. Pierwszy raz akta doręczono biegłej w dniu 5 grudnia 2011 roku. Po ich analizie biegła wskazała, że ma wątpliwości co do zakresu wyceny praw dotyczących nieruchomości położonej w O. zapisanej w KW (...). Sąd uznał, że konieczne jest sprecyzowanie zakresu opinii. Nie można zatem winić biegłej za to, że nie była wystarczająca pewne co do zlecenia skierowanego do niej przez Sąd. Opinia została wydana po ponad 3 miesiącach od otrzymania przez biegłą sprecyzowanego zakresu opinii określonego przez sędziego sprawozdawcę. Nie jest to okres, który pozwala na uznanie, że biegła działała z nieusprawiedliwionym opóźnieniem. Oczywiście dla Sądu bardzo istotna jest sprawność postępowania, jednakże nie można zapominać o fakcie, że biegli co do zasady sporządzają przynajmniej kilka opinii w jednym okresie. Z uwagi właśnie na natłok pracy, biegła E. W. wniosła o zwolnienie jej od wydania opinii. Mimo wydania opinii po upływie ponad 3 miesięcy oraz wydania opinii uzupełniającej po upływie ponad miesiąca od zlecenia Sądu, nie ma podstaw do uznania, że z tego powodu wynagrodzenie biegłej W. K. powinno zostać obniżone.

Na koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym składają się koszty zużytych materiałów, inne wydatki niezbędne do wydania opinii, wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę. Natomiast na wynagrodzenie biegłych składają się: należność za czynności przygotowawcze i badawcze, w tym za czynności związane z zapoznaniem się z aktami sprawy, należność za opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem.

Oczywiście wartości pracy biegłego włożonej w merytoryczne opracowanie specjalistycznej opinii nie można oceniać na podstawie objętości opinii złożonej na piśmie lub też ustnie na rozprawie. O wartości tej decyduje przede wszystkim rodzaj sprawy i zakres materiału dowodowego będącego przedmiotem ekspertyzy, pracochłonność poszczególnych czynności wykonanych przez biegłego, dziedzina wiedzy specjalistycznej wymaganej od biegłego i jego kwalifikacje dla stwierdzenia okoliczności mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, przedmiot i zakres powierzonej do wykonania ekspertyzy, jak też rzetelność, terminowość i rodzaj urządzeń technicznych wykorzystanych do przygotowania i opracowania opinii (post. SN z 21.8.1981 r., I KZ 183/81).

W ocenie Sądu Okręgowego czas potrzebny do wykonania opinii wskazany w karcie pracy był zawyżony. Sąd po analizie akt sprawy, opinii biegłej uznał, że wystarczającym do wykonania opinii była następująca ilość czasu: na zapoznanie z aktami 2, oględziny 2, zebranie materiałów 12 godzin, analiza materiałów, wyliczenia i napisanie opinii 32 godziny, prace wykończeniowe 4 godziny łącznie 52 godziny. Mnożąc tą ilość godzin przez stawkę 31,85 zł za godzinę otrzymany kwotę wynagrodzenia netto (bez VAT) w wysokości 1656,2 zł Uwzględniając podatek VAT wynagrodzenie powinno wynieść 2.037,00 zł

W związku z powyższym Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone postanowienie i przyznał biegłej wynagrodzenie w wysokości 2.037,00 zł (art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.) W pozostałej części zażalenie było bezzasadne, więc Sąd je na podstawie przepisów art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił.